

Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi*

Celal Teyyar Uğurlu¹ Yağmur Nigar Tarkun²

Öz: Bu araştırmanın amacı, eylem araştırması deseni ile okul öncesi eğitim kademesinde çocukları öğrencileri bulunan ailelerin öğretmene, okula ve sınıfa olan müdahaleleri, müdahale olan konulara yönelik çözüm yolları ve uygulama sonuçlarına ilişkin ebeveyn, öğretmen ve yönetici görüşlerini ortaya koymaktır. Bu araştırma nitel araştırma türlerinden eylem araştırması deseniyle yürütülmüştür. Eylem araştırmasının amacı, süreçteki sorunları belirleyip, ortaya çıkartmak ve sorunlara yönelik çözümler bulmaktır. Araştırmanın yapıldığı çalışma grubu, araştırmacının çalıştığı Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı, 60-72 ay karma yaş grubu çocuklarının devam ettiği bir okul öncesi eğitim kurumudur. Bu çalışmada verilere göre gözlem, günlük ve görüşme sürecinde kullanılan sorular ve boyutlar dikkate alınarak betimsel analiz yapılmıştır. Araştırmada; ebeveyn-öğretmen, ebeveyn-okul yönetimi arasında sorunlar yaşanmamasına karşın okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin beklenti boyutunda olduğu, ebeveynlerin öğretmenlerden, sınıfın ve okulun işleyişinden dolayı olan beklentilerini öğretmene ve okul yönetimine iletmeleri sebebiyle müdahalelerinin olduğu ve bu müdahaleleri gerektiren beklentilerin öğretmen ve okul yönetimi tarafından kurallar ve şartlar elverdiği ölçüde çözüme kavuşturulduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Okul öncesi, aile, okul aile ilişkisi, müdahale.*

Examining family intervention in preschool education through action research

Abstract: The purpose of this research is to reveal the interventions of families with students in preschool education to teachers, schools and classes, solutions to the issues that are intervened and the opinions of parents, teachers and administrators regarding the results of the application using an action research design. This research was conducted with an action research design, which is one of the qualitative research types. The purpose of action research is to determine and reveal the problems in the process and to find solutions to the problems. The study group where the research was conducted is a kindergarten affiliated with the Ministry of National Education, where the researcher works, and where children of mixed age group of 60-72 months attend. In this research, descriptive analysis was conducted by considering the questions and dimensions used in the observation, diary and interview processes according to the data. In the research; although there were no problems between parents-teachers, parents-school administration, it was understood that family intervention in preschool education was at the level of expectation, parents had interventions because they conveyed their expectations from the teacher, the functioning of the class and the school to the teacher and school administration, and these expectations that required interventions were resolved by the teacher and school administration to the extent that the rules and conditions allowed.

Key words: *Preschool, family, school-family relationship, intervention.*

Okul Yönetimi Dergisi
School Administration Journal
e-ISSN: 2822-4221

Araştırma Makalesi
Research Article

Okul Yöneticileri Derneği

*Bu çalışma Yağmur Nigar TARKUN'un proje çalışmasından üretilmiştir.

¹ Sorumlu Yazar: Prof. Dr. Mustafa Kemal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, celalteyyar@gmail.com ORCID: 0000 0002 7933 9327

² MEB, yagmur5885@hotmail.com, ORCID: 000-0003-44468791

Atıf/Cite: Uğurlu, C. T. & Tarkun, Y. N. (2025). Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi, *Okul Yönetimi Dergisi*, 5(1), 62-82.

Gönderim/Submitted 19 May/May 2025- Kabul/Accepted 15 Haz/ Haz 2025 Yayın/Published 25 Haz/Jun 2025

Giriş

Toplumsal kalkınma üzerinde eğitimin önemli bir rolü olduğu düşünülür (Baxodirovna, 2022; Gkoros & Papageorgiou, 2023). Okul öncesinden başlayarak yükseköğretime kadar geçen süreç formal olarak bilincin ve karakterin düzenlendiği zamandır (Pianta, vd., 2009). Bu süreç içerisinde aileler, okul ile iş birliği içerisinde olmak durumundadırlar. Aile ve okulun etkileşimi çocukların sosyal ve duygusal yönden gelişmelerine katkı sağlamaktadır.

Okul öncesi eğitim sürekli eğitimin en önemli birimidir (Baxodirovna, 2022). Barnett'a (1992, 279) göre "okul öncesi eğitimin çocuklar üzerinde uzun dönemli etkilerinden söz etmek mümkündür." Eğitimde çeşitlilik ilkesi, evrensel insan değerlerine dayanmaktadır. İnsan, farklı ve bireysel yaklaşımlar temelinde eğitim kurumlarında manevi ve ahlaki eğitim için koşullar yaratmaktadır. Bireyin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli eğitim kurumlarının kurulması gerekmektedir. Bölgesel ve yerel eğitim sistemlerinin örgütlenmesi, sosyal eğitimin değişkenliği ilkesinin uygulanması için koşullar yaratmak eğitim kurumları aracılığıyla mümkündür (Shoturaevna, 2020).

Genel olarak, okul öncesi eğitim kuruluşlarının doğru eğitim yöntemini seçmeleri, eğitim ve yetiştirmeyi bütünlük bir şekilde yürütmeleri gerekir. Eğitim sürecinde kişiliğin oluşumunda ana vurgu bireyi yetiştirmeye yapılır. Bunun nedeni, ahlaki eğitimin bireyin gelişiminde önemli bir rol oynamasıdır. Aynı zamanda, vatandaşlık eğitimiyle bağlantılı olarak, kişi devlete ait olma, vatanseverlik, sorumluluk, yaşam pozisyonuna sahip olma gibi nitelikler de geliştirir (Kilichova, 2021).

Okul öncesi eğitim, kişinin yaşam boyu eğitiminin başlangıcı ve okul öncesi eğitimin yaygınlığı toplumsal eşitliğin bir göstergesidir. Sosyal refahın temel bir bileşeni olarak okul öncesi eğitim, milyonlarca çocuğun büyümesini etkiler. Dezavantajlı çocuklar için yüksek kaliteli okul öncesi hizmeti, olumsuz aile geçmişlerinin etkisini telafi edebilir ve dezavantajlı ve avantajlı gençler arasındaki performans farkını potansiyel olarak kapatabilir (Li & Lei, 2023). Okul öncesi eğitim, dört ila altı yaş arasındaki çocukların, profesyoneller tarafından kapsamlı bilimsel eğitim, pedagojik ve didaktik eğitimle, öğrencilerin doğal alanı olan anaokulunda sunulan eğitim ve öğrenme sürecini ifade eder. Okul öncesi eğitim, okul öncesi yaşındaki çocukların fiziksel, zihinsel ve sosyal gelişimleri için kritik ve temel bir dönem olması nedeniyle vazgeçilmez hale gelmiştir (Gkoros & Papageorgiou, 2023). Çocukluk eğitiminin bütünsel gelişim ve okula hazır olma açısından önemi, araştırmalarla ortaya konmuştur. Okula hazır olma öncelikli olarak çocuğun fiziksel (kaba ve ince motor becerileri), bilişsel, sosyal/duygusal ve dilsel alanlarında yaşa uygun temel yeterlilik becerilerinin geliştirilmesine odaklanır (Balaji & Pyari, 2023). Kaliteli erken eğitim deneyimleri alan çocukların, ileriki yaşamlarında çeşitli alanlarda başarılı olma olasılıkları daha yüksektir (Tilbe & Xiasong, 2024). Çocuklar nitelikli bir ortamda; okul, aile ve öğretmen üçgeninde kritik dönemlerinde etkili ve istendik bir davranış değişimine maruz kalırlar. Erken çocukluk eğitiminin bu üçgende ilerlemesi çocukların eğitimi için önemlidir. Türkiye'de Okul öncesi eğitimin toplumsal kalkınmanın etkilerine ilişkin önemini 1968-1972 yıllarındaki kalkınma planlarında (Deretarla Gül, 2008) görmek mümkündür.

Eğitim ve Aile

Okullar eğitimin kalitesini iyileştirdiğinde, aileler çocuklarına yardım etmek için daha fazlasını yapmak isteyecek ve en iyi şekilde çocukları nasıl destekleyebileceklerini bulmak için diğer eğitim çalışanlarıyla birlikte çalışmanın yollarını arayacaktır (Alak-Kırs, 2023; Porsuk, 2010). Çocuğun yetiştirilmesinde ulusal değerlere ilişkin anlayış ve saygı, yetiştirilme sürecine katkı sağlayacaktır (Kilichova, 2021).

Son yıllarda araştırmacılar, öğrencilerin akademik başarısında ailelerin rolüne giderek daha fazla odaklanmaktadır (Erdoğan ve Demirkasımoğlu, 2010). Ailenin desteği ile birlikte hareket eden öğretmenlerin, öğrencilere istendik davranışlar kazandırma ve bu davranışları kalıcı hale getirmede daha başarılı olabilecekleri söylenebilir (Can ve Baksi, 2014). Okul öncesi eğitim döneminde ailenin çocuğa kazandırması gereken davranış ve alışkanlıkları öğretmenin kazandırmasının beklenmesi öğretmen aile ilişkisini olumsuz etkileyebilmektedir. Hatta aile öğretmene müdahale edip, çocuğuna aile ortamında veremediği bazı kazanımları öğretmenin kazandırması için baskı oluşturabilmektedir (Çın, 2021). Ailenin okullara katılımı, aile üyelerinin okul öncesi eğitim konusunda görüş sahibi olması, ailelerin öğrenmeyi güçlendirmesine destek olması ve eğitimin sürekliliğinin sağlanması için gerekli bir koşuldur (Aral vd., 2002). Modern toplumun yaşamındaki hızlı sosyo-politik değişimler, çocukları erken yaşlardan itibaren toplumdaki sosyal ilişkilerin ve çeşitli davranış biçimlerinin gelişimine hazırlama ihtiyacını önceden belirler. Davranışlarını ve iletişim yollarını yönetme yeteneği, uygun davranış seçme yeteneği, yeni koşullarda yönelim, diğer insanlar arasındaki yerini hissetme gibi nitelikler, çocuğun sosyal refahına katkıda bulunan sosyal gelişim alanıdır (Ivakh vd., 2023). Bu alanda değişimlerde okul ile ailenin iş birliği gerekir.

Okul öncesi çocukların sosyal gelişimi büyük ölçüde okul öncesi eğitim kurumu ile çocukların aileleri arasındaki etkileşimin kurulmasıyla belirlenir. Okul öncesi eğitim kurumunun aile ile iş birliğine dayalı yakın ilişkileri, okul öncesi çocuğunun tam sosyalleşme sürecine katkıda bulunur (Ivakh vd., 2023).

Programlarda, ailenin okul ile iş birliğine ilişkin gerekli içeriklere yer verilerek okul aile iş birliği yasal anlamda güçlendirilir (Sebart ve Kuhar, 2017). Okul ve aile arasındaki iş birliği çocuğun yeni davranışlar öğrenmesi, araştırma yapması ve okula hazırlık gibi yeterlilikleri kazanmalarını destekler. Okul aile iş birliğinin önemli modeli olarak kabul edilen aile katılımı çalışmaları ebeveynlerin okula karşı olumlu bir yaklaşım geliştirmelerini artırmaktadır (Toran ve Özgen, 2018).

Çocuk Eğitimi ve Öğretmen

Sosyal eğitimin kolektif doğasının ilkesi, çocukların ve ergenlerin sosyalleşmesinin akranlar ve yetişkinlerle etkileşimlerinde (aile, komşular, mikro topluluk ve eğitim kurumları) gerçekleştiğini öne sürer. Sosyal yetiştirme, nispeten sosyal olarak kontrol edilen bir sosyalleşmenin parçası olarak topluluklarda gerçekleşir (Shoturaevna, 2020).

Okul öncesi eğitime devam eden çocuklarda sosyal beceri eksikliği ve zorlayıcı davranışlar okul disiplininin daha fazla kullanılması gibi nedenlerle endişe verici bir durum olarak görülebilmektedir. Çocukların sosyal-duygusal öğrenmelerini desteklemek için farklı gelişimsel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olunmalıdır (Tamagni ve Wilson, 2020). Kaliteli okul öncesi eğitim çocuk gelişimi üzerinde olumlu etki doğurmaktadır. Bu nedenle erken çocukluk eğitimine yatırım yapmak, yalnızca bireysel gelişim için değil aynı zamanda ülkenin iş gücüne ve ekonomik büyümeye katkıda bulunmak için de önemlidir (Dong, Han ve Ong, 2024).

Öğretmenler öğrenci değişimi ve gelişiminde önemli merkezi figürlerdir. Öğretmen; ne öğretilir, neler yapılabilir, hedeflere ne düzeyde ulaşılabilir gibi sorular aracılığıyla öğretim amaçlarını açık ve anlaşılır hale getirmektedir (Sarı, 2002). Eğitimin sac ayaklarından biri olan öğretmenler, eğitimde aile ve okul kadar etkilidir. Öğretmenin de eğitim sürecinde maruz kaldığı herhangi bir durum farklı sonuçlar doğurabilmektedir. Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin öğretmen, sınıf ve okul açısından etkilerinin ve çözümlerinin geniş bir çerçeveden bakılarak eylem araştırmasına dökülmesi bu bağlamda gereklidir. Okul öncesi eğitimde aile müdahalesi anlaşılması, çocukların eğitim sürecinin iyi yönetilmesi için önemli ve gereklidir.

Okul öncesi eğitimde aile katılımına yönelik farklı çalışmalar (Çakmak, 2010; Ekinci Vural ve Kocabaş, 2016; Toran ve Özgen, 2018; Bilaloğlu ve Arnas, 2019) olsa da bu alanda sorun çözmeye yönelik eylem araştırması eksenli çalışmalara gereksinim olduğu görülmektedir. Mevcut araştırmalarda çoğunlukla ailelerin okul öncesi eğitimde etkinliklere katılımlarının etkileri ve yarattığı sorunlar üzerinde durulduğu görülmektedir. Uluslararası yayınlarda da benzer bir şekilde okul öncesi kurumlarla aileler arasındaki bağ (Bercnik ve Devjak, 2017) okul öncesi eğitime ilişkin ebeveynlerin algılarını anlama (Manigo ve Allison, 2017) üzerine çalışmalara rastlanmıştır. Okul öncesi eğitimde ebeveynlerin bir sorunun çözümüne katılarak o soruna çözüm bulma sürecinin parçası olmaları nedeniyle bu çalışmanın önemli bir gereksinimi karşılayacağı düşünülebilir.

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitim kademesinde öğrencileri bulunan ailelerin öğretmene, okula ve sınıfa olan müdahaleleri, müdahalelerin yansımaları, müdahale olan konulara yönelik çözüm yolları ve uygulama sonuçlarına ilişkin ebeveyn, öğretmen ve yönetici görüşlerini ortaya koymaktır. Okul öncesi eğitimde ailelerin müdahalelerine yönelik bir eylem planı hazırlanmış, hazırlanan eylem planı Sivas merkezde yer alan bir okul öncesi eğitim kurumunda uygulanmıştır. Araştırmada, “Okul öncesi eğitimde ailenin okula, sınıfa ve öğretmene müdahale şekilleri, çözüm yolları ve uygulama sonuçları nelerdir? sorusuna cevap aranmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

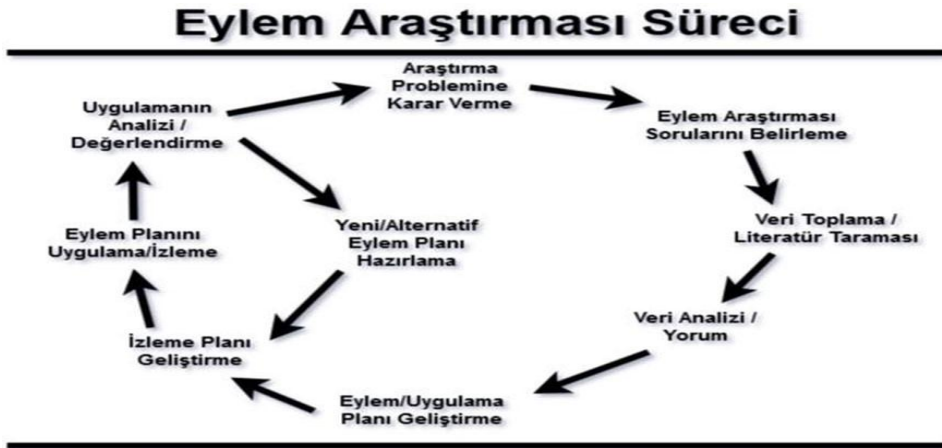
Bu araştırma nitel araştırma türlerinden eylem araştırması deseniyle yürütülmüştür. Eylem araştırmasının amacı, süreçteki sorunları belirleyip ortaya çıkartmak ve sorunlara yönelik çözümler bulmaktır. Yıldırım ve Şimşek’e (2005) göre nitel araştırma algıları ve olayları doğal, özgün ve kapsamlı bir şekilde ortaya çıkarmak için nitel süreci takip ederek gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerini kullanan araştırmayı ifade etmektedir.

Eylem araştırması uygulamayı yapan kişi tarafından yapılabileceği gibi bir araştırmacı tarafından da yapılabilir. Süreç içerisinde araştırmacı ve uygulayıcı arasında güçlü bir etkileşim bulunur. Araştırmacı, katılımcı gözlemci olarak uygulayıcı ile iş birliği yapmakta ve uzmanlık alanına göre gerektiğinde uygulamaya katkı sunabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018; Johnson, 2019; Derince ve Özgen, 2015). Bu araştırmada da ebeveynler, öğretmenler ve yöneticilerin iş birliği içinde çalışarak ailenin okula olan müdahalesinin etkilerinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sürecinde işleniş bakımından eylem araştırması türlerinden iş birliği temelli eylem araştırması deseni kullanılmıştır. İş birliği temelli eylem araştırması paydaşların, uygulama ve araştırma yolu ile eğitim bağlarının güçlendirilmesine hizmet eder. İş birliği temelli eylem araştırmaları araştırma sürecinin amacına uygun

olarak karşılaşılan sorunlara iş birliği içinde araştırma temelli çözüm bulmasına katkı sağlar (Büyüköztürk vd., 2014; Derince ve Özgen, 2015). Johnson (2014) eylem araştırmasını bir okul olayının ya da sorunun ele alınıp incelenmesi esasına dayandığını ifade etmiştir. Bu çalışmada da bir okul sorunu ele alınarak incelenmiştir.

Eylem Araştırması Süreci

Eylem araştırması problem çözmeye yönelik bir süreçtir. Eylem araştırması süreci, problem belirleme, veri toplama, veri analizi, eylem planı belirleme, eylemi gerçekleştirme ve alternatif ya da yeni bir eyleme karar verme aşamalarından oluşmaktadır. (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Eylem araştırmalarında aşamalar doğrusal olmayabilir. Bu çalışmada Yıldırım ve Şimşek'in (2011) eylem araştırması basamakları takip edilmiştir.

Şekil 1. Eylem araştırması süreci (Yıldırım ve Şimşek, 2011)

Eylem araştırması sürecinde çalışmada bizzat birinci araştırmacının kendisinin yer alması araştırmanın iş birlikli eylem araştırması olarak tanımlanmasını sağlamıştır. Araştırmacı bir okul öncesi öğretmeni olarak sürece hakimdir. Bu nedenle bu araştırma, araştırmacının rehberliğinde yürütülmüştür. Bu çerçevede araştırmacı ve uygulama sürecinde görev alan okul öncesi öğretmeni birlikte çalışmışlardır. Öğretmenlerle yapılan görüşmeleri de yine araştırmacı yürütmüştür. Araştırmacı eylem araştırması yapılacak okul öncesi sınıfa karar verdikten sonra iş birlikli eylem araştırması deseninde sınıf öğretmeni ile araştırmanın eylem sürecinde yapılması gerekenleri birlikte planlamıştır. Gürgür'e (2016) göre eylem araştırmasında okulda ya da sınıfta bir problemi ele almak ve bu problemi farklı bakış açılarıyla irdelemek ve açıklamak amaçlanabilir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın yapıldığı örneklem, araştırmacının çalıştığı Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı, 60-72 ay karma yaş grubu çocuklarının devam ettiği bir okul öncesi eğitim kurumudur. Ayrıca çalışma ile ilgili görüşlerini almak üzere okul müdürü ile okulda görev yapan öğretmenler ve örneklem göre belirlenen ebeveynler seçilerek çalışma grubu oluşturulmuştur. Araştırmanın çalışma grubu ile ilgili bilgiler Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1.*Araştırmaya Katılan Ebeveynlerin Demografik Özellikleri*

	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu
V1	Kadın	33	Lise
V2	Kadın	44	İlkokul
V3	Kadın	33	Ön lisans
V4	Kadın	38	İlkokul
V5	Kadın	30	Ortaokul
V6	Kadın	26	Ortaokul
V7	Kadın	35	Lise
V8	Kadın	29	Lise
V9	Kadın	36	Ortaokul
V10	Kadın	34	Lise
V11	Kadın	31	Lisans
V12	Kadın	29	Lise
V13	Kadın	34	Lise
V14	Kadın	37	İlkokul
V15	Kadın	33	Lisans
V16	Kadın	36	Yüksek Lisans

Görüşme yapılan ebeveynler eylem araştırmasına alınan sınıfta öğrencisi olan ebeveynlerdir. Tabloda görüldüğü üzere katılımcı ebeveynlerinin tamamı kadındır.

Tablo 2.*Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Özellikleri*

	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Kıdem
Ö1	Kadın	38	Lisans	14
Ö2	Erkek	39	Lisans Üstü	8
Ö3	Kadın	33	Lisans	10
Ö4	Kadın	28	Lisans	10
Ö5	Kadın	30	Lisans	8
Ö6	Kadın	41	Lisans	9
Ö7	Kadın	45	Lisans	13
Ö8	Kadın	37	Lisans	7
Ö9	Kadın	39	Lisans	16

Öğretmenler aynı okulda görev yapan öğretmenlerden oluşmaktadır. Ancak sınıf gözlemi ve günlük tutma ilgili sınıfın öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerin biri yüksek lisans diğerleri lisans mezunudur.

Tablo 3.*Araştırmaya Katılan Yöneticilerin Demografik Özellikleri*

	Cinsiyet	Yaş	Eğitim Durumu	Kıdem
Y1	Erkek	42	Yüksek Lisans	17
Y2	Erkek	32	Lisans	10

Çalışma grubundaki yöneticiler aynı okulun müdürü ve müdür yardımcısıdır. Yöneticilerin biri lisans diğer yüksek lisans mezunudur.

Verilerin Toplanması

Veri toplamada yarı yapılandırılmış formlar kullanılır (Merriam, 2009). Bu araştırmada veri toplama aracı olarak eylem araştırmasına en uygun olacak şekilde; araştırma boyunca, ebeveyn, öğretmen, yönetici görüşme formları, öğretmen günlüğü ve gözlem formları kullanılmıştır.

Araştırma, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı bağımsız bir okul öncesi eğitim kurumunda belirlenmiş olan bir sınıfın öğretmeni ve o sınıfın ebeveynleri, okul müdürü, müdür yardımcısı ve okulun diğer öğretmenleriyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşme ve gözlem ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler 9 öğretmen, 2 yönetici, 16 ebeveyn olmak üzere 27 kişi ile yapılmıştır. Üç hafta boyunca ebeveynlerin çocukları okula bırakırken yarım saat ve okuldan alırken yarım saat olmak üzere günlük 1 saatten toplam 15 saat, 15 iş günü boyunca ebeveynler gözlem yapılarak incelenmiştir. Eylem araştırmasının en önemli aşamalarından biri olan veri toplama işlemi bu araştırmada çeşitli veri toplama araçları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde; “veliler, okulun genel işleyişine ilişkin ne gibi müdahalelerde (isteklerde, uyarılarda) bulunuyorlar? Açıklayınız.” “Müdahaleler (istekler, uyarılar) genelde hangi konularda oluyor, neden?” “Müdahalelere (isteklere, uyarılara) nasıl karşılık veriyorsunuz. Örneklendiriniz.” şeklinde sorular yöneltilmiştir. Aynı sorular benzer formda ebeveynlere de sorulmuştur. Gözlemlerde ise araştırmacının ebeveyn müdahalelerine yönelik tespitleri yapması üzerine yoğunlaşmıştır.

Araştırma günlüğü araştırmanın tüm bölümleriyle ilişkili gözlem ve düşüncelerin kayıt altına alındığı bir defterdir. Araştırmacı, araştırma sürecinin başından itibaren dikkatini çeken olay ve durumları “Araştırmacı Günlüğü”ne yazmıştır. Bu öğretmen günlüğü sayesinde süreci farklı açılardan bütünüyle değerlendirme fırsatı olmuştur. Böylece değerlendirme yapılabilecek önemli bir veri kaynağı elde edilmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde katılımcılara yöneltilen sorularda esneklik sağlanmıştır. Bu sorular sayesinde önemli bilgilere ulaşılmıştır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada gözlem, günlük ve görüşme sürecinde kullanılan sorular ve boyutlar dikkate alınarak betimsel analiz yapılmıştır. Betimsel analizde bulgular düzenli ve yorumlayıcı bir biçimde okuyucuya sunulur. Bu amaçla elde edilen veriler öncelikle sistematik ve açık bir şekilde tanımlanır. Daha sonra bu açıklamalar yorumlanıp açıklanmakta, nedensel ilişkiler incelenmekte ve bazı sonuçlar çıkarılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2005). Elde edilen bu sonuçlar da araştırmanın en önemli verileri olarak değerlendirilir.

Araştırmamızda kullanılan diğer veri toplama aracı ise öğretmen günlüğüdür. Günlükler bireysel gözlemlere, duygulara, tepkilere, yorumlara ve açıklamalara ulaşmada yararlı olabilirler (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Öğretmen günlüğü, sürecin şekillenmesi ve uygulamanın değerlendirilmesi için önemli bir veri kaynağı olmuştur. Araştırmacı süreç boyunca günlüğünden, gözlem formundan, öğrenci ve öğretmen görüşmelerinden elde edilen verileri yazıya dökmüştür. Veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilerek temalar, yansımalar ve çözüm önerileri başlıklarında tanımlanmıştır. Araştırmada temalar ailelerin müdahaleleri olarak kabul edilmiştir. Bu temalara ilişkin yansımalar ve çözüm önerileri şeklinde bir sıralama takip edilmiştir. Müdahale, yansımaları ve çözüm önerileri başlıklarına ilişkin tespitler görüşme ve gözlem sonucunda bu temel sınıflandırmalara göre yapılmıştır. Görüşme ve gözlemlerde müdahale, yansıma ve çözüm önerileri başlıkları altında alıntılanmıştır.

Doğruluk ve İnanırcılık

Araştırmanın doğruluğunu ve inanılabilirliğini sağlayabilmek için araştırmacı günlüğü, gözlem ve görüşmeler yoluyla veri toplanarak veri çeşitlenmesi sağlanmıştır (Johnson, 2014). Gözlem formları ve görüşme formlarının hazırlanmasında uzman görüşlerinden yararlanılmıştır. Diğer bir yol ise süreçle ilgili olarak ayrıntılı betimleme yapılarak doğruluk sağlanmaya çalışılmıştır. Çalışmada veri çeşitlenmesi yapılarak farklı veri kaynaklarından yararlanılmıştır. Değişik zamanlarda veri toplanması yoluyla da veri çeşitlenmesi süreci güçlendirilmiştir.

Verilerin nasıl toplandığına ilişkin bilgilere yukarıda yer verilmiştir. Araştırmada doğru ve güvenilir bir bakış sağlamak için uzun bir gözlem ve akabinde eylem süreci takip edilmiştir. Araştırma için 30.07.2020 tarih ve E-43048 sayılı Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden etik izin alınmıştır. Ayrıca 12.12.2020 tarihli Sivas Millî Eğitim Müdürlüğünden araştırma izni alınmıştır.

Araştırmacının Rolü

Birinci araştırmacı araştırma sürecinin yürütüldüğü anaokulunda öğretmen olarak çalışmaktadır. Eylem araştırmasının uygulamalarında araştırmacı eylemin gözlemcisi ve aynı zamanda görüşmecisi olarak rol almıştır. Sınıf gözlemleri ve uygulama sürecinde görev alan öğretmenlerle yakın ilişki içerisinde bulunmuş

sürekli aksayan yanlara ilişkin dönüt vermiştir. Bu durum araştırmacının araştırmanın hem uygulayıcısı hem de araştırmacısı olarak devam ettirmesini sağlamıştır.

BULGULAR

Sınıf Öğretmenine Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında ebeveyn, öğretmen ve yönetici görüşleri ile öğretmen günlükleri, gözlem kayıtları birlikte değerlendirilerek sınıf öğretmenine yönelik müdahale, yansımaları ve çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Tablo 4.

Öğretmene Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Yollarına İlişkin Bulgular

Tema (Müdahaleler)	Yansımalar	Çözüm Önerileri
Beslenmesiyle ilgilenmediğini düşünme ile ilgilenmeme →	Beslenme kaygısı →	Öğretmen ile konuşma
Sağlık sorunlarıyla ilgilenilmediğini düşünme →	Sağlık endişesi →	Öğretmenin dikkate alarak dinlemesi
Çocuğun bireysel özelliklerinin dikkate alınmadığını düşünme →	Evde öğrendiklerini uygulamama →	Öğretmenin çözüm odaklı yaklaşımı
Sosyalleşmenin teşvik edilmediğini düşünme → Etmeme	Çocuğun içe kapanık olması →	Öğretmenin sosyal ilişki içerisinde olması
Gelişimsel özelliklerinin dikkate alınmadığını düşünme →	Amaçlanan gelişim ve fiziki kazanımların elde edilememesi →	Öğretmenin dikkate alarak dinlemesi
Akran zorbalığı →	Çocuğun korkması →	Öğretmenin sınıfta gerekli önlemi alması
Şiddet ve hakaret →	Çocuğun korkması, öğretmenden uzaklaşması →	Öğretmenin çözüm odaklı yaklaşımı
Özbakım becerisi konusunda yardımcı olunmadığını düşünme →	Çocuğun özbakım becerisi kazanamaması →	Öğretmeni dikkate alarak dinlemesi
Eğitimi konusunda ilgi eksikliği olduğunu düşünme →	Çocuğun eğitimden uzaklaşması →	Öğretmeni dikkate alarak dinlemesi
Ödevler →	Fazla veya az olarak görülmesi →	Ebeveyn ile iletişimde olma
Beslenme →	Kaygılanma →	Ebeveyn ile iletişimde olma
Etkinlik artırma →	Programın yetişmesine ilişkin kaygılar →	Açıklama, anlatma, karşılıklı saygı

Yapılan görüşme, gözlem ve günlüklerin incelenmesi sonucunda 12 müdahale alanı oluşturulmuş, bu alanlara ilişkin yansımalar ve çözüm önerileri Tablo 4 te verilmiştir. Ailelerin öğretme müdahale alanı akran ilişkileri, sağlık, öz bakım becerileri, beslenme ve sosyal davranışlar geliştirme başlıklarında genişletilebilir.

Sınıfın Genel İşleyişine Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında ebeveyn, öğretmen ve yönetici görüşleri ile öğretmen günlükleri, gözlem kayıtları birlikte değerlendirilerek sınıf genel işleyişine yönelik müdahaleleri ile bu müdahalelerin yansımaları ve çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Tablo 5.

Sınıfın Genel İşleyişine Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Önerilerine İlişkin Ebeveyn Görüşleri ve Gözlem Sonuçları

Tema (Müdahaleler)		Yansımalar		Çözüm Önerileri
Sınıf içi etkinliklerin azlığı	→	Çocuğun yaşayarak öğrenmesinin sağlanamaması	→	Koşullar elverdiği ölçüde artırılması
Aile katılımının sağlanmadığını düşünme	→	Öğretmen-ebeveyn iletişiminin azalması	→	Öğretmen-ebeveyn ilişkilerinin artırıcı çalışmalar yapılması
Beslenme	→	Beslenme saatinin düzenli olmaması	→	Öğretmenin dikkate alarak dinlemesi
Sınıf içi ilişkiler	→	Sınıf içi iletişim kopukluklarının yaşanması	→	Sınıfta gerekli önlemleri alma
Öğrenci hakkında sürekli bilgi aktarımı	→	Ebeveynde sınıf içerisinde olanlar konusunda bilgi eksikliği oluşması	→	Ebeveyn ile konuşma, iş birliği
Gerektiğinde ek not verilmesi	→	Çocuğun başarı belgesi alamadığı için motive olamaması	→	Bilgilendirme ile gereğini açıklama
Ebeveynlerin Sınıfa Girememesi	→	Eğitim ortamını bilememe	→	Ebeveyn ile konuşma iş birliği
Sınıfın temizliği	→	Sağlık kaygısı	→	Öğretmenle iletişim
Arkadaşlarıyla sorun yaşaması	→	Kaygılanma Korumacılık	→	Ebeveyn ile iletişim kurma Gerekli önlemleri alma
Sınıf mevcutları	→	Kalabalık sınıfta eğitimin zorlaşması	→	Bilgilendirme ile gereğini açıklama
Öğretmen değiştirme talebi	→	Öğretmen-ebeveyn iletişiminin bozulması	→	Kural hatırlatma
Özel ilgi	→	Diğer ebeveynlerden ayrı	→	Ebeveyn ile birlikte konuşma, çözüm bulma
Ödevler	→	Öğrenme kaygısı	→	Açıklamak
Belirli gün ve haftalarda görev almasını isteme	→	Planın işleyişindeki uygunluk	→	İletişime geçmek Açıklamak
Ceza-ödül sorgulaması	→	Anlaşılmama hissi	→	Bilgilendirme
Ebeveyn toplantısı talebi	→	Öğrenemem kaygısı	→	Bilgilendirme ile gereğini açıklama

Sınıfın genel işleyişi ile ilgili ebeveyn müdahalesi konusunda 16 tema oluşmuştur. Burada yer verilen müdahale alanları sınıf öğretmenine yapılan müdahalelerle benzerlik içermekle birlikte genel anlamda sınıf öğretmeninin uygulamalarını da kapsayacak şekilde sınıfın genel işleyişi ile ilgili müdahaleler yeniden temalaştırılmıştır.

Okulun Genel İşleyişine Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Önerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında ebeveyn, öğretmen ve yönetici görüşleri ile öğretmen günlükleri, gözlem kayıtları birlikte değerlendirilerek okulun genel işleyişine yönelik müdahaleler ile bu müdahalelerin yansımaları ve çözüm önerilerine yer verilmiştir.

Tablo 6.

Okulun Genel İşleyişine Yönelik Müdahale, Yansıma ve Çözüm Önerilerine İlişkin Ebeveyn Görüşleri ve Gözlem Sonuçları

Tema (Müdahaleler)	Yansımalar	Çözüm Önerileri
Okulun fiziki koşulları →	İşlevsellik →	Okul merkezli eyleme geçme
Okulun temizlik koşulları →	Sağlık kaygısı →	Okul merkezli eyleme geçme
Okulun çevre koşulları →	Oyun alanlarının kısıtlı olması →	Okul merkezli eyleme geçme
Ebeveynlere sağlanan kolaylıklar →	Ödemelerde zorluklar yaşanması →	Okul merkezli eyleme geçme
Okul içi disiplinin sağlanması →	Okul içi güvenliğinin sağlanamaması →	Okul merkezli eyleme geçme
Okul olarak etkinliklerin yapılması →	Dikkate alma, Dinleme, Yönetimle paylaşma →	Okul merkezli eyleme geçme
Kıyafet bütünlüğünün sağlanması →	Öğrenciler arasında fark oluşması →	Önerilerde bulunmak
Beslenme-yemek konusunda düzenleme →	Beslenme kaygısı →	Önerilerde bulunmak
Beslenme listesi →	Öğrencinin beslenememesi →	Ebeveynleri dinleyerek ortak bir çözüm bulma
Etkinliklerin azlığı →	Dikkate alma, Dinleme, Yönetimle paylaşma →	Okul merkezli eyleme geçme
Arkadaşlarla tartışma →	Uyumsuz davranışların oluşması →	Öğrenci ve ebeveynleri dinleyerek ortak bir çözüm bulma
Sınıf mevcudu →	Öğrenememe, Düşüncesi →	Ebeveynleri dinleyerek ortak bir çözüm bulma
Personel davranışı →	Temizlik kaygısı →	Okul merkezli eyleme geçme
Okul bahçesinin işlevselliği →	Oyun oynayamama →	Okul merkezli eyleme geçme
Etkinlik arttırma →	Yönetim ile paylaşarak değerlendirme →	Bilgilendirme ile gereğini açıklama
Tam gün hizmet →	MEB uygulamaları →	Bilgilendirme ile gereğini açıklama
Beslenme →	Kaygılanma →	MEB uygulamaları konusunda bilgilendirme

Okulun genel işleyişine ilişkin ebeveyn müdahalesi konusunda 17 müdahale alanına ilişkin temalar oluşturulmuştur. Bunlara ilişkin yansımalar ve çözüm önerileri Tablo 6'da verilmiştir. Okulun genel işleyişi ile ilgili ailelerin müdahalelerinin çok boyutlu olduğu ve eğitimin hemen her alanını kapsadığı görülmektedir.

Araştırmanın başlangıcında öğretmen, ebeveyn ve yöneticilerle yapılan görüşmeler ile gözlem ve günlük kayıtları birlikte değerlendirilerek müdahale alanları belirlenmiştir. Bu müdahale alanlarına ilişkin yansımalar ve çözüm önerilerinden yola çıkarak önemli ve elzem olduğu düşünülen 8 müdahale alanı geliştirilerek belirlenmiştir. Bu alanda tespit edilen müdahaleler kısaca eylem planında sıralanmıştır.

Bu müdahalelere yönelik sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmeler sonucunda, iş birliğine dayalı ortak bir eylem planı oluşturulmuştur.

Tablo 7.

Eylem Planı Uygulama Takvimi

Müdahale Alanları	Müdahalelere Karşı Yapılacak Etkinlik	Tarih ve Saat	Katılımcı	Yapacak Kişi
Beslenme İle İlgili Kaygılar	Sağlıklı Beslenme ve Okul İçi Beslenme Kuralları ile İlgili Seminer	02.11.2023 / 10:00- 11:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri	Sınıf Öğretmeni
Çocukların Sağlık Durumu	Öğrencilerin Sağlık Durumları ile İlgili Ebeveyn Toplantısı	06.12.2023 / 10:00- 11:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri	Sınıf Öğretmeni
Ebeveynlerin Özel Durumlarının Dikkate Alınması	Konu ile İlgili Broşür Dağıtımı	11.12.2023/ 12:00	Okulun Tüm Ebeveynleri	Rehber Öğretmen
Çocukların Sosyalleşmesi	Plana Alınan Öğrencinin Sosyalleşmesine Katkı Sağlayan Etkinliklerin Paylaşımı	15.12.2023 / 12:00-12:30	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri	Sınıf Öğretmeni
Akran Zorbalığı, Hakaret, Şiddet	Konu Kapsamında Öğrenci Bilgilendirmesi ve Ebeveyn Broşür Dağıtımı Hikâye Anlatımı	18.12.2023/ 11:00-12:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri ve Öğrencileri	Rehber Öğretmen ve Sınıf Öğretmeni
Özbakım Becerileri	Kıyafet Giyinme, Katlama ve Kişisel Temizlik Kuralları ile İlgili Etkinlik	20.12.2023/ 11:00-12:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri ve Öğrencileri	Sınıf Öğretmeni
Öğretmenin İlgili ve Özel Davranması ve Sınıf içi Etkinlikleri Çeşitlendirme	Konu ile İlgili Ebeveyn Öğretmen Sohbeti	25.12.2023/ 11:00-12:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri	Sınıf Öğretmeni
Çocuk ile İlgili Bilgi ve Görsel Paylaşım	Konu ile İlgili Bilgilendirme Kağıtlarının Dağıtılması	27.12.2023/ 12:00	Görüşme Yapılan Sınıfın Ebeveynleri	Sınıf Öğretmeni

Müdahale alanlarından birincisi “Beslenme Kaygıları”dır. Bu müdahale alanı ile ilgili olarak 02.11.2023 Salı günü saat 10:00’da 18 ebeveynin katılımı ile okulun çok amaçlı salonunda toplantıya başlandı. Öğrencilerin sağlıklı beslenmeleri ve okuldaki beslenme zamanı ile ilgili bilgi verileceğinin önceden ebeveynlere duyurulduğu söylendi. Tüm ebeveynlere hoş geldiniz denildi. Gerçekleşen sunumda çocukların gelişimi için dengeli beslenme, öğünlerin porsiyonlarının nasıl olması gerektiği, karbonhidrat, protein, sebze ve meyvelerden ne kadar yer verilmesi gerektiğine değinildi. Çocukların gerek fiziksel gerekse zihinsel gelişimi için beslenmenin önemli olduğu ve öğünlerde nelere dikkat edilmesi gerektiği anlatıldı. Okul içinde uygulanan beslenme listesi ile ilgili olarak ise okulun çevresinin sosyoekonomik durumu göz önüne alınarak çocukların sabah öğünlerini karşılayacak kalorilerde hazırlandığı anlatıldı. Beslenme listesinin her ay sınıfın giriş panosuna asıldığı ve okulun internet sitesinde paylaşıldığı söylendi. Ayrıca besin alerjisi, diyabet ve çölyak gibi rahatsızlıkları olan öğrencilerin aileleri ile iletişime geçilerek beslenme listelerinin ona göre hazırlandığı anlatıldı. Öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemini anlaması için sınıfta beslenme öncesinde eğitici videolar izletildiği, kitapların okunduğu, gerekli bilgilendirmelerin yapıldığı vurgulandı. Aynı zamanda çocukların her ay kilo-boy ölçümü yapılarak takip edildiği söylendi. Beslenme sırasında da öğretmenlerin çocukların yanlarında durarak her konuda yardım ettiği ve beslenmelerini yiyip yemedikleri takip edildiği söylendi. Beslenme süresinin Milli Eğitim Bakanlığı tarafından belirlendiği ve yaklaşık 40 dk olduğu söylendi. Bu süre içerisinde beslenmesini tamamlaması için tüm çocukların öğretmenleri tarafından teşvik edildiği ve desteklendiği belirtildi. Bazı ebeveynler,

bu bilgilendirmenin çok faydalı olduğunu belirtti, kafasındaki sorulara cevap bulduğunu ekledi. Birkaç ebeveyn ise daha önceden de çocuklarını anaokuluna gönderdikleri için bu konuda bilgileri olduğunu söyledi. Seminer toplam 50 dk sürdü. Kalan sürede ebeveynlerin soruları olup olmadığı soruldu. Ebeveynler sorularının olmadığını söylediler. Semineri faydalı bulduklarını belirttiler. Öğretmen iyi dilek ve temennilerle semineri sonlandırdı.

Müdahale alanlarından ikincisi olan Öğrenci Sağlık Durumları ile ilgili 06.12.2023 Çarşamba günü saat 10:00'da 19 ebeveynin katılımı ile ebeveynlere hoş geldiniz denilerek toplantıya başlandı. Toplam 5 başlıktan oluşan gündem maddeleri ebeveynlere okundu.

1. Öğrencilerin hasta olması durumunda okula gönderilmemesi,
2. Öğrencinin hasta olması durumunda öğretmenlerin öğrenciye ilaç vermesinin uygun olmaması,
3. Sınıfta ani bir rahatsızlık gelişmesi veya kaza gibi durumlarda öğretmenin müdahalesi,
4. Öğrencinin hasta olması durumunda öğretmenin bilgilendirilmesi,
5. Öğrencilerin sınıf içinde çok terleme durumunda alınan önlemler.

Birinci madde ile ilgili öğretmen; öğrencilerin hasta olması durumunda okula göndermelerinin diğer çocuklara olan bulaş durumundan dolayı riskli olduğunu, salgın hastalıkların sınıf ortamında çocuklara çok çabuk bulaştığını ve uzun süren devamsızlıklara neden olduğunu söyledi. Bir ebeveyn çocukların ısrarla gelmek istediklerini söyledi. Öğretmen ise hasta gelen çocuğun sınıf içinde de halsiz ve yorgun halde etkinliklere katılımının düşük olduğunu, hal böyle olunca hem diğer arkadaşlarına bulaştırdığı ve derslerden de verim alamadığını söyledi. Diğer ebeveynler de öğretmenin bu konuda haklı bulduklarını söylediler.

Öğretmen ikinci madde ile ilgili olarak, bazı ebeveynlerin çocuklara verilmesi için okula ilaç gönderdiğini söyledi. Çocukların ilaç saatlerini okulun dışındaki saatlere denk gelecek şekilde ayarlanmasını rica etti. Bunun sebebi olarak ise sınıf içinde çocuğa herhangi bir yan etkisinin bulunması ebeveynin getirdiği ilaçla ilgili bir sıkıntı olması halinde öğretmenin sorumluluk kabul etmeyeceği, bu sorumluluğu öğretmenin almak istemediğini belirtti. Bir ebeveyn antibiyotik ilacının saatinde alınması gerektiğini bu durumda da öğretmenin verip veremeyeceğini sordu. Öğretmen ise okul sınırları içinde çocuklara herhangi bir ilacın verilmesinin yasak olduğunu, bu durumda sorumluluk almayı hiçbir öğretmenin kabul etmediğini ve hasta olduğu, ilaç kullandığı zamanlarda çocukların okula gönderilmemesi gerektiğini vurguladı.

Üçüncü gündem maddesi ise, çocuğun sınıfta ateşlenmesi, kusması vb. durumlarda okula kayıta doldurulan acil durumlarda aranması gereken kişinin aranarak gerekli bilgilendirme yapılacağı ve aranan kişi veya ebeveyni gelene kadar çocuklara ilaçsız gerekli müdahalenin yapılacağı belirtildi. Bir ebeveyn tarafından sınıf içi kazalarda ne gibi müdahaleler yapıldığı soruldu. Sınıf öğretmeni ise, böyle kazaları çok az ihtimalle yaşadıklarını, bu kazaların oluşmaması için sınıf ve okul içinde gerekli tüm önlemlerin alındığını belirtti. Böyle bir ihtimalde, örneğin çarpışma halinde buz koyma gibi temel işlemleri uyguladıklarını söyledi. Onun dışında bir kaza ile karşılaşmadıklarının altını çizdi.

Öğretmen dördüncü maddeye geçti. Öğrencilerin evde hastalanması durumunda sınıf öğretmenin bilgilendirilmesi gerektiğini söyledi ve ekledi; bazı öğrencilerin uzun zaman gelmediklerini ve ebeveyne de ulaşamadıklarını söyledi. Bu durumda öğrenciyi merak ettiklerini ebeveynin ise dönüş yapmadığını söyledi. Ebeveynler bu konuyu başları ile onayladılar.

Beşinci madde ise öğrencinin sınıf içi hareketli oyunlarda terlemesi durumunda okul dışına çıkmadan sınıf içinde fön makinası ile saçları ve sırtlarının kurutulduğunu bu konuda ailelerin içlerinin rahat olması gerektiğini söyledi. Çocukların hasta olmaması için gerekli her şeyin özveri ile yapıldığını, öğrenci güvenliğine, sağlığına çok önem verildiğini belirtti. Bir ebeveyn bu konuda öğretmene teşekkür etti. Kış aylarında çocuğunun sınıftan terli olarak çıkmasından, hasta olmasından çok endişelendiğini söyledi. Öğretmen endişeye mahal olmadığını, çocukları kendi çocuğundan ayrı görmediğini sınıf içinde tüm tedbirleri aldığını vurguladı. Güzel temenni ve dileklerle toplantı sonlandırıldı.

Üçüncü müdahale alanı ise ebeveynlerin özel durumlarının dikkate alınmasıdır. Bazı ebeveynler sınıfta yapılan etkinliklerde özel durumları olduğunu bu durumda öğretmenin daha anlayışlı davranması gerektiğini ve etkinliklerini bu şekilde planlamasını istemiştir. Örneğin; eşinden boşanmış bir anne, sınıf içinde yapılan bir etkinlikte çocuğun babasından bahsedilmesini istemediğini çocuğunun ve kendisinin bu konuda hassas olduğunu belirtmiştir.

11.12.2023 tarihinde okul çıkış saatinde (12:00-12:30), 'Her Öğrenci ve Aile Özeldir' başlığı altında okul rehber öğretmeni tarafından hazırlanan broşür (Ek.1), tüm okulun ebeveynlerine dağıtıldı. Tüm

ebeveynlere dağıtılmasının sebebi ise okuldaki tüm ebeveynlerin bu bilgilendirmeden yararlanması ve araştırma yapılan sınıfın ebeveynlerinin ayrıştırılmamasıdır.

Müdahale alanlarından dördüncüsü ise öğrenci sosyalleşmesi üzerine ebeveynlerin öğretmene yaptığı müdahaledir. Bu müdahalenin çözümü için ebeveynlere çocukların sosyalleşmesini sağlayacak etkinlikler aylara bölünerek sınıf öğretmeni tarafından ebeveynlerle paylaşılmıştır. Etkinliğin nasıl yapıldığı hangi aylarda yapıldığı okul çıkış saatinde çıktı alınarak tüm ebeveynlere ulaştırılmıştır.

Diğer müdahale alanı ise çocuğuna akran zorbalığı yapılması, hakarete ve şiddete maruz kalması endişesi ile ailenin öğretmene yaptığı müdahaledir. Bu konu ile ilgili olarak okul rehber öğretmeni tarafından 18.12.2023 tarihinde, araştırma yapılan sınıfın tüm öğrencileri orgm.meb.gov.tr sitesindeki ‘Akran Zorbalığı’ üzerine hazırlanan 42 sayfalık slayt sunumu ile çocuklar bilgilendirilmiştir. Çocukların dikkatini çekmesi açısından rehber öğretmen ara ara el kuklası kullanarak çocuklara içeriği aktarmıştır. Çocukların ilgilerinin azalmaması için ses tonunu bazen yükseltip bazen alçalttığı gözlenmiştir. Sunum sonunda çocuklara sorular soran rehber öğretmen, çocukların dikkat sürelerini baz alarak sunumu sonlandırmıştır. Okul çıkışında yine aynı site üzerindeki broşürlerin çıktısı alınarak tüm ebeveynlere dağıtılmıştır.

Sınıf öğretmeni sunum esnasında çocukların resimlerini çekerek akran zorbalığı üzerine öğrencilerin bilgilendirildiğini ebeveynlerine özel gruplarından duyurdu. Ayrıca eve gönderilen broşürleri incelemelerini rica etti. Ek bir çalışma olarak sunumun ertesi günü sınıf öğretmeni akran zorbalığı, şiddet, hakaret üzerinde sınıfta zihninden bir hikâye uydurarak çocuklarda bilgilerin pekişmesini sağlamıştır.

Tablo 8.

Eylem Planı Uygulama Takvimi

Etkinlik Adı	Etkinliğin Açıklaması	Yapıldığı Ay
Yaratıcı Etkinliği	Drama Günün zamanına uygun selam ifadelerini kullanmasını sağlayan durumların drama yolu ile uygulanması	EYLÜL
Oyuncak Günü Etkinliği	Her öğrencinin sevdiği bir oyuncak sınıfa getirerek diğer öğrencilere/arkadaşlarına anlatması ve oyuncakını paylaşarak oynamasını teşvik etmek (dönem sonuna kadar yapılır)	EKİM
Haftanın Çocuğu	Büyük boy fon kartonu üzerine haftanın öğrencisi olarak sınıf listesinden seçilen öğrencinin bebekliğinden başlayıp sevdiği resimleri yapıştırılarak, istediği eşya ve oyuncaklarını da getirerek sınıfta anlattığı bir etkinliktir (her çocuk yapana kadar devam edilir)	KASIM
Hikayemi Okuyorum	Ben Okuldan öğrenciye verilen bir hikâye öğrenci ile eve yollanır, evde ailesi hikâyeyi çocuğa okur. Ertesi gün çocuk resimlerine bakarak hikâye saatinde tüm arkadaşlarına hikâyeden anladığını anlatır.	ARALIK
Duygularımın Farkındayım	Sınıftaki duygularımız köşesi yenilenir ve tüm duyguların çıktısı alınarak çocuklara gösterilir. Ne seni üzer ne seni mutlu eder ne seni şaşırtır... gibi yönergelerle çocuğun duygularını tanıması sağlanır.	OCAK
Hikâyeyi Tamamla	Hikâye saatinde yarım bırakılan hikayeleri sorulan yönergelerle çocukların tamamlaması sağlanır.	ŞUBAT

Ailenin öğretmene uyguladığı bir altıncı müdahale ise çocuklarının özbakım becerilerini kazanamama korkusu üzerine yaptığı müdahaledir. Özbakım becerileri çocuğun Milli Eğitimin belirlemiş olduğu kazanım ve göstergelerde sekiz başlık altında toplanır. Bu göstergeler bir yıl boyunca sınıf öğretmenin planına eklenerek etkinliklerle desteklenir. Sınıf öğretmeni, sınıf içerisinde yaptığı çalışmalarda ebeveynlerin özellikle çocukların kazanmasını istediği özbakım becerilerine planında yer verir. Bunlara ek olarak farklı etkinliklerle de çocukların bu becerileri kazanması için destekte bulunur.

Sınıf öğretmeni, 20.12.2023 tarihinden önce ebeveyn gruplarına her öğrenci için bir çift çorap, birer adet çatal, kaşık ve yemek bıçağı istediğini ve bunlarla çocukların özbakım becerilerini destekleyen etkinlikler

yapacağını, görsellerin gruptan aileler ile paylaşılacağını söyler. Sınıfta bulunan 18 öğrenci ile etkinlikten önce öğretmen her çocuğu evden getirdiği malzemeler ile ve okula giyinip geldiği montunu alarak masasına geçip oturmasını söyler. Öğretmen her öğrencinin göreceği pozisyonda oturur. Eline bir çift çorabı alır ve bugün sizlerle çorap katlamayı öğreneceğiz, ardından montlarımızı yardimsız giyinmeyi ve son olarak da eline aldığı yemek bıçağı, kaşık ve çatalı göstererek bunları daha iyi nasıl kullanacağımızı sizlerle birlikte öğreneceğiz der. Eline tekrar çorapları alır, üst üste düz bir halde koyar. Çorapların topuklarının geldiği yere 'ökçe' diyoruz diye belirtir ver çocuklardan tekrar etmelerini ister. Çorapların ökçelerini aynı hizada üst üste getirerek katlama işlemini çocuklara gösterir. Sonra üçerli gruplar halinde her çocuğun görebileceği şekilde tekrar ettirir. Son olarak da her öğrenciye bu uygulamayı yapması için zaman verir. Öğrenciler gözlemlenir hepsinin yapması için yardım edilir. Çocuklar yaparken videoları ve resimleri çekilir. Daha sonra öğrencilere öğretmen çorapları bırakıp montlarını almalarını söyler çocuklar aile montunu alıp yerlerine oturur. Öğretmen her bir öğrenciyi yanına çağırarak montlarını nasıl giyeceklerini, fermuarlarını nasıl çekeceklerini tek tek her öğrenciye gösterir. Öğrencilere kendilerinin de yapması için zaman verilir ve gözlemlenir. Yardıma ihtiyacı olanlara tekrar yardım edilir. Resim ve video görselleri alınır. Sonra öğretmen çocuklara bir sürprizi olduğunu, evden getirdikleri çatal, kaşık ve yemek bıçağını alıp sıra halinde dikkatli bir şekilde yemek salonuna inmelerini söyler. Öğretmenin çocuklar için önceden hazırladığı bisküvili pastayı yemek salonunda gören çocukların sevinir ve öğretmenlerine teşekkür etmeye başlarlar. Öğretmen çocuklara sınıfta çok güzel çorap katlama yaptıklarını ve mont giydiklerini söyler ve onları tebrik eder. Şimdi ise pastayı yerken nasıl çatal ve bıçak kullanacağımızı öğreneceğiz der. Pasta Öğrencilere servis edilir. Öğretmen öğrencilerin görebileceği bir konumda çatalı sol, kaşık ve bıçağı sağ tarafa yan yana dizer. Çocuklardan da aynısını yapmasını ister. Her çocuğun yaptığı gözlemlenir ve sıra ile yapamayanlara yardım edilir. Öğrencilerin resim ve videoları çekilir. Bu etkinlik tamamlandıktan sonra öğrenciler sıra olurlar, sınıfa çıkılır. Çekilen görseller sınıf grubundan aileler ile paylaşılır.

Bir diğer müdahale alanı, öğretmenin her çocuğa ilgili ve özel davranması ve sınıf içi etkinliklerin çeşitlendirilmesidir. Bu konular ile ilgili bilgi vermek için öğretmen, 25.12.2023 tarihinde okulun çok amaçlı salonunda saat 11:00'da 19 ebeveynin katılımı ile öğretmenin ebeveynlere hoş geldiniz demesi ile sohbeti başlatır. Katılan tüm ebeveynler öğrencilerin annesidir. Ebeveynlere çay ve kuru pasta ikram edilmiştir. Öğretmen öncelikle bugünü ailelerle birlikte sohbet etmek için ve şimdiye kadar olan okul öğrenci ve sınıf durumunu değerlendirmek için yaptığını söylemiştir. Ebeveynlere bu konu ile söyleyeceklerini dinlemek istediğini belirtir. Ebeveyn, öğretmen ve öğrenci iletişiminin çok önemli olduğunu, bu durumu önemseydiğini belirtir. Öğrencilerinin hepsi ile tek tek ilgilendiğini, bir problem gördüğü zaman onlarla iletişime geçtiğini belirtir. Ebeveynler de okulun ilk aylarına göre çocuklarda ilerleme olduğunu öğretmenin her konu ile ilgilendiğini söyleyip teşekkür ettiler. Sınıf içinde uygulanan etkinlikler için öğretmen, ebeveynlerden beklentisinin neler olduğunu sordu. Ebeveynlerden biri sınıf dışı etkinliklere daha fazla yer verilebileceğini belirtti. Öğretmen, havaların soğuması ile çocukların hasta olamaması için ikinci dönemde gezi-gözlem etkinliklerine daha çok yer verileceğini belirtti. Birinci dönemde çocukların sıra olma, servise binme kurallarını öğrenmesi açısından biraz zaman aldığını ikinci dönemde bu kuralları öğrendikten sonra sınıf dışı etkinliklere daha çok yer verileceğini belirtti. Öğretmen, ebeveyn sohbeti iyi dilek ve temennilerle kapatıldı.

Öğrenci ile ilgili bilgi ve görsel paylaşımı için 27.12.2023 tarihinde ebeveynlere bilgilendirme notları gönderildi. Aşağıda paylaşılan not tüm ebeveynlere okul çıkışında dağıtıldı.

Kıymetli ebeveynlerim, sınıf içinde yapılan özel etkinliklerde çocukların resimleri gruptan paylaşılacaktır. Fakat gerek zaman kaybı gerek zamanın kısıtlı olmasından dolayı her anını paylaşmamız mümkün olmamaktadır. Bu konuda anlayışınızı bekliyorum. Gerekli bilgilendirmeler sınıf Whats.App gruplarımızdan yapılmaktadır.

Ders saatleri dışında da ulaşamadığınız zaman sizlere müsait olduğum zaman dönüş yapılacaktır. Kıymetli ebeveynlerim anlayışınız için çok teşekkür ederim.

Sınıf öğretmeni ile iş birliği içinde yapılan eylem planına uygun olarak uygulanan etkinlikler tamamlandıktan sonra okul giriş-çıkış saatlerinde günlük 1 saatten, 15 saat boyunca ebeveynler gözlemlenmiştir. Gözlem sırasında ebeveynlerin, hiçbir talep ve müdahaleleri olmadığı gözlenmiştir. Ailelerin öğrencileri bırakırken ve alırken okul personeline karşı da daha kibar ve anlayışlı davrandığı gözlemlenmiştir.

Eylem planı uygulandıktan sonraki 2 hafta içerisinde, sınıf öğretmeni ile yapılan görüşmelerde ebeveynlerin yapmış olduğu müdahalelerin, yok denecek kadar azaldığı anlaşılmıştır. Sınıf öğretmeni, ailelerin ders saati içinde aramadığını, sınıfa girmek konusunda ısrar etmediğini, öğrenci ile ilgili bir durumu büyütme ısrarcı olmadıklarını, sınıfa, okula, mesleğine ilişkin müdahalelerle karşılaşmadığını belirtmiştir.

Ayrıca ailelerin toplantı sonralarında da birlikte sosyal vakit geçirmeye başladıklarını ifade etmişlerdir., Sınıf içi etkinliklerde çocuklara faydalı olabilmek adına etkinlikleri faydalı gördükleri için desteklemek

istediklerini, aileler arası iş birliği ile iletişimin güçlenmesi ile öğrenci davranışlarında olumlu gelişmelerin gözlemlendiğini vurgulamışlardır. Okulun diğer öğretmenleri ve yöneticiler ise eylem planındaki etkinliklerin uygulama sırasında ve sonrasında hiçbir problem ile karşılaşmadıklarını, katılımın beklenenden fazla olduğunu, ailelerin katılmakta istekli olduğunu gözlemlediklerini belirtmişlerdir. Bu süreçte, aile müdahalesi ile karşılaşmadıklarını, iletişim anlamında da olumlu bir gelişme olduğunu gözlemlediklerini ifade etmişlerdir. Yöneticiler, ailelerden olumlu dönütler aldıklarını, ebeveynlerin ailelerin tüm çalışmaları ve öğretmen yaklaşımlarını çözüm odaklı bulduklarını dile getirmişlerdir.

Tartışma ve Sonuç

Tartışma

Okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin eylem araştırması yoluyla incelenmesi amacı ile yapılmış olan bu çalışmada ebeveyn müdahalesine ilişkin ebeveyn, öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşlerine başvurulmuş, ayrıca araştırmacı tarafından görüşmeler ve müdahaleler konusunda gözlem kayıtları ve günlük oluşturulmuştur. Araştırmadan genel olarak elde edilen bulguya göre ebeveynler öğretmenden, sınıfın genel işleyişinden ve okulun genel işleyişinden memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Ebeveynler, öğretmenden, sınıfın ve okulun genel işleyişinden dolayı öğretmene veya yönetime bir müdahalelerinin bulunmadığını, yalnızca bazı beklentilerinin olduğunu vurgulamışlardır. Literatür incelendiğinde, ebeveyn-öğretmen, ebeveyn-okul yönetimi arasındaki ilişkiler konusunda yapılan çalışmalarda da doğrudan müdahale yerine beklentilerin ön plana çıkmış olduğu görülmektedir (Arslan ve Aslanargun, 2024). Araştırmada, benzer bir durum söz konusu iken yapılan analizlerde ebeveynlerin öğretmenden ve okul yönetiminden beklentileri ebeveynlerin müdahale alanı olarak ifade edilmiştir.

Araştırmada ebeveynlerin sınıf öğretmenine yönelik müdahaleleri de beklenti seviyesindedir. Yapılan görüşmelerde ve araştırmacı tarafından yapılmış olan gözlemlerde ebeveynlerin öğretmenden memnun oldukları, sadece bazı beklentilerinin olduğunu belirttikleri görülmüştür. Ebeveynlerle yapılan görüşmeler sonucunda ebeveynlerin öğretmene 9 müdahale alanının olduğu görülmüştür. Bu müdahale alanları arasında *öğrencinin beslenmesi, sağlık sorunları ile ilgilenilmesi, sosyalleşmesinin teşvik edilmesi, gelişim özelliklerinin dikkate alınması, akran zorbalığına maruz kalmasının engellenmesi, çocuğa şiddet ve hakaret içerikli davranışlar gösterilmemesi, çocuğun öz bakım becerisini kazanmasına yardımcı olunması ve çocuğun eğitimi ile daha çok ilgilenilmesi* yönünde olduğu görülmüştür. Ebeveynlerin öğretmenden beklentileri ve dolayısı ile öğretmene olan müdahaleleri konusunda Arslan ve Aslanargun (2024) yapmış oldukları araştırmalarda ayrımcılık yapmama, öğrencilere rehberlik yapma, doğru örnek gösterme, öğretmenlerin kendini geliştirmesi ve etkili öğretim yöntemlerini kullanma gibi beklentilerinin olduğunu belirlenmiştir. Ayaydın ve Katılmış (2017) ebeveynlerin öğretmenden ders işleme yöntemlerini yenilemeleri, eğitim öğretim ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmeleri gerektiğini düşündüklerini tespit etmişlerdir. Okul ortamında ebeveyn-öğretmen arasında yaşanan sorunlarda okul yönetiminin müdahalesi olmakta ve öğrencinin farklı bir sınıf alınması gibi yöntemlerle bu sorun aşılmasına çalışılmaktadır. Dolayısıyla ebeveyn-öğretmen arasındaki ilişki beklenti ve bu beklentilerin öğretmene iletilmesi yoluyla yaşanan bir müdahale durumudur. Araştırmamızdan elde etmiş olduğumuz bulgulara da ebeveynlerin öğretmenden beklentileri olan eğitim öğretim sorumluluklarının yerine getirilmesi, çocuğun mevcut durumunun göz önünde bulundurulmasıyla çocuk ile daha çok ilgilenilmesi şeklindedir ve ilgili literatürle benzeşmektedir. Öğretmenlerin belirttiklerine göre ebeveynlerin kendilerinden beklentileri ebeveynlerin görüşlerini dikkate alarak çözüm odaklı bir yaklaşımla sınıfta gerekli önlemlerin alınması süratıyla çözüme kavuşturuluyor olduğudur. Öğretmenlerin ebeveyn beklentilerini çözüme kavuşturma çabaları ve bu yönde aldıkları önlemler araştırmacı tarafından tutulan gözlem kayıtlarında ve öğretmen günlüklerinde de görülmüştür. Yoshikawa vd.ne (2016) göre beyin gelişiminin yüksel olduğu bu dönemde ailelerin çocukları için geliştirdikleri beklentilerin çocukların psikolojik ve sosyal olarak güçlenmelerinde önemli bir aracılık rolü olduğu düşünülmektedir. Farklı bir çalışmada Yoleri (2021) ekonomik durumu yüksek ailelerin okuldan beklentilerinin düşük ekonomik düzeyli ailelere göre daha fazla olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Yalman Polatlar ve Öztürk (2024) göre ise ebeveynler daha çok çocuklarının sosyalleşme ve adaptasyon süreçlerine ilişkin beklenti içinde bulundukları ve bu çerçevede müdahale gösterdiklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmada ebeveynlerin sınıfın genel işleyişine yönelik olarak 8 müdahale alanının olduğu belirlenmiştir. Bu müdahalelerin; *sınıf içi etkinliklerin ağırlığı, eğitime aile katılımının sağlanamaması, öğrencilerin beslenme yeterlilikleri, sınıf içi ilişkilerin düzenlenmesi, öğrenci hakkında ebeveynye sürekli olarak bilgi aktarılmasını istemesi, ebeveynlerin sınıfa alınmaması ve sınıfın genel temizliği olduğu* görülmüştür. Gülşen (2021) yapmış olduğu çalışmada ebeveynlerin okuldan ve okul yönetiminden genel olarak, kendileriyle iletişim içinde olunma, süreç hakkında bilgilendirme, okulda hijyen konusunun önemsenmesi ve öğrencilerinin önemsenip dinlenmesi beklentilerinin olduğunu belirlemiştir. Ebeveynlerin sınıfın genel işleyişine yönelik beklentilerinde çocukları hakkında bilgi alma istekleri, sınıfın temizliği gibi genel olarak her ebeveynde olabilecek beklentiler arasında olduğu görülmektedir. Dönertaş (2023) da yaptığı çalışmada ebeveynlerin okul öncesi eğitime ilişkin beklentilerinin çoğunlukla psiko-sosyal gelişim ve ilköğretime

hazırlama şeklinde olduğu bulgusuna ulaşmıştır. Ancak bu durum okula ve sınıfa ilişkin bir müdahale değil istek ve beklenti düzeyinde tanımlanmıştır.

Araştırmada ebeveynlerin okulun genel işleyişine yönelik olarak 9 müdahale alanının olduğu görülmüştür. Bu alanlar; *okulun fiziki koşulları ile birlikte okulun çevre koşullarının iyileştirilmesi, ebeveynlere kolaylıklar sağlanması, okul içerisinde disiplinin sağlanması, okul etkinliklerinin yapılması, eğitimde eşitliğin sağlanması, öğrencilerin okula gelirken giymiş oldukları kıyafetlerde bütünlük oluşturulması ve beslenme konusunda düzenlemeler yapılması* yönündedir. Ebeveynlerin öğretmenden beklentileri ve dolayısı ile öğretmene olan müdahaleleri konusunda Arslan ve Aslanargun (2024) yapmış oldukları araştırmalarda iş birliği ve etkili iletişim, akademik başarı, okulun öğrenciler için sunmuş olduğu imkânlar, okulda yapılan sosyal faaliyetler, öğrencileri hayata hazırlama kural ve davranışları öğrenme, millî değerlerine ve dinî inanışlarına uygun eğitim verilmesi gibi beklentilerinin olduğunu belirlemiştir. Ayaydın ve Katılmış (2017) ebeveynlerin bazılarının okulun iyi yönetildiğini, bazılarının ise okulun iyi yönetilmediğini düşündüklerini, okulda disiplinin şiddet içermemesini, davranış bozukluğu gösteren öğrencilere ilişkin sorunların çözümünde öğrenci ve ailesi ile iletişim kurulması gerektiğini belirtmişlerdir. Li (2022) de aile okul iş birliğinin ve bu süreçte aile eğitiminin çocukların sosyal ve psikolojik gelişmeleri üzerinde önemli etkiye sahip olduğunu vurgulamıştır. Bu araştırmada da görüldüğü gibi ebeveynlerin okulun genel işleyişi ile ilgili bazı beklentileri olurken, okul yöneticilerinin bu beklentileri mevcut kurallar çerçevesinde çözüme kavuşturmaya çalıştıkları görülmektedir. Ivakh vd.ne (2023) göre okulun çevresiyle ilişkilerinin iyi yönetilmesi çocukların gelişimleri üzerinde olumlu etkiler bırakmaktadır. Baroody & Dobbs-Oates'a (2021) göre de ebeveynlerin çocuklarının okul başarısına ilişkin beklentileri, çocuk okuryazarlık ilgisiyle önemli ölçüde ilişkili bulunmuştur. Genel olarak, öğretmenlerin çocukların olumlu ve sorunlu davranışlarına ilişkin raporları, çocuk okuryazarlık ilgisiyle beklenen yönde ilişkilidir. Bu duruma ebeveynlerin okula ilişkin beklentileri ile çocukların okuryazarlıkla ilgisi açısından bakıldığında ebeveynlerin beklentileri ile çocukların okuryazarlık ilgilerinin örtüştüğü sonucuna ulaşılabilir. Bu açıdan bakıldığında ebeveyn beklentilerinin farklı ülkelerde farklı olguları ön plana çıkardığı düşünülebilir. Söz konusu durum çerçevesinde ebeveyn müdahalelerinin de değiştiğini söylemek mümkündür.

Araştırmada ebeveyn müdahalesine yönelik öğretmenlerin de görüşleri alınmıştır. Öğretmenlerin görüşlerine göre ebeveynlerin okulun genel işleyişine yönelik olarak müdahaleleri 6 tema etrafında toplanmaktadır. Öğretmenlere göre ebeveynlerin okulun genel işleyişine yönelik müdahaleleri; *beslenme listesinin hazırlanması, okulda ve sınıf içerisinde etkinliklerin sayıca az olması, öğrencilerin arkadaşları ile tartışma yaşamamasının önlenmesi, öğrencinin öğrenme güçlüğü yaşayabilme olasılığından dolayı sınıf mevcudunun kalabalık olması, temizlik kaygısından dolayı okulda çalışan personelin davranışları ve oyun alanlarının artırılması amacıyla okul bahçesinin daha işlevli hale getirilmesi* yönündedir. Öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında ebeveynlerin beklentileri artık müdahale boyutuna ulaşmış durumdadır. Öğretmenler öğrenci ve ebeveyn ile birebir ve yoğun bir iletişim içerisinde olmalarından dolayı ebeveynlerin beklentilerini ilk dile getirdikleri kişilerdir. Bu sebeple ebeveyn beklentilerinin müdahale haline dönüştüğü düşünülmektedir.

Öğretmenler ile yapılan görüşmelerde ebeveynlerin sınıfın genel işleyişine yönelik olarak müdahale alanlarının 8 tema etrafında toplandığı görülmüştür. Bu alanlar; *sınıf içerisinde kayırma koruma gibi kaygılardan dolayı öğrencinin arkadaşları ile sorun yaşaması, sınıf mevcudunun kalabalık olması, öğretmen-ebeveyn arasında yaşanan iletişim sorunları sebebiyle öğretmen değiştirme talebi, ebeveynlerin kendi çocuklarına özel ilgi gösterilmesi yönünde taleplerinin olması, öğrenciye verilen ödevlerin azlığı veya çokluğu, ebeveynlerin belirli gün ve haftalarda kendi çocuklarının da görev almasını istemesi, öğrenciye verilen ceza ve ödül arasındaki uyum sorununun olduğunu düşünmesi ve ebeveyn toplantısı yapılması* yönündedir. Bu araştırmada ebeveynlerin talepleri arasında olan aile katılımının sağlanması ve ebeveyn toplantılarının yapılması bulunurken Erdoğan ve Demirkasinoğlu (2010) yaptıkları araştırmada ebeveynlerin aile katılımı konusunda isteksiz ve pasif oldukları belirlenmiştir. Ebeveynler günlük eğitim öğretim faaliyetleri sırasında gördükleri konuda öğretmene anlık olarak müdahale edebilirlerken, bu müdahalelerin uzun süreli olması veya çözüme kavuşturulması konusunda çok fazla ısrarcı olmayabilmektedirler. Li & Lei'e (2023) göre, okul öncesi eğitim, dezavantajlı öğrencilerin gelişimini desteklemede telafi edici bir rol oynamakta, ebeveynlerin eğitim düzeyinin düşük olması nedeniyle oluşabilecek evde eğitim eksikliğini gidermektedir. Bu anlamda ebeveynlerin eğitimsel olmayan beklenti ve müdahaleleri eğitimde amaca yönelik eylemleri sınırlandırmaktadır.

Araştırmada ebeveynlerin öğretmenlik mesleğini uygulamaya ilişkin müdahaleleri konusunda da öğretmenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Öğretmenlik mesleğini uygulama ile ilgili ebeveyn müdahaleleri 3 tema altında toplanmaktadır. Bu müdahaleler; *öğrenciye verilen ödevlerin az veya fazla olması, ebeveynlerin öğrencinin beslenmesi konusunda kaygı yaşamaması ve okulda veya sınıf içerisindeki etkinliklerin sayıca artırılması* bulunmaktadır. Ebeveynlerin öğretmene müdahalesinde öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini uygulamaları ile ilgili bir talep veya şikayetleri bulunmamaktadır. Bu konuda ebeveyn beklenti veya müdahale alanına bakıldığında öğretmenlik mesleğinin uygulanma şeklinin sorgulanmasından ziyade genel anlamdaki beklentilere benzer beklentilerin öne çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla ebeveynler

öğretmenlik mesleğinin uygulanmasına müdahale etmemekte, beklenti veya müdahaleleri genel beklenti seviyesinde kalmaktadır. Adıgüzel, vd. (2023) ebeveynlerin okul yöneticilerinden daha çok açık bir iletişim ve ebeveynlerin daha çok okulla etkileşim içinde olmalarının gerekliliğine ilişkin araştırma sonuçlarına ulaşmışlardır. Okul yöneticilerinden beklentilerin daha genel ancak öğretmenlerden beklentilerin daha kapsamlı ve özel olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmada ebeveyn müdahalesine ilişkin okul yöneticilerinin de görüşleri alınmıştır. Okul yöneticileri ile yapılan görüşmelerde ebeveyn müdahalesi okulda ve sınıfta etkinliklerin artırılması, okulda hizmetin tam gün olarak devam etmesi ve öğrencilerin beslenmesi konularını içeren üç müdahale alanının olduğu görülmüştür. Ebeveynlerin okul yönetimine müdahale konularına bakıldığında, okul yönetimi ile ilgili Bakanlık tarafından alınmış olan kararların uygulanmasına yönelik beklentilerin öne çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla ebeveynlerin okul yönetiminden beklentileri veya müdahalelerin yönetmelikler ve alınan kararlar çerçevesinde okul yönetimi tarafından cevaplanarak çözüme kavuşturulduğunu söylemek mümkündür.

Sonuç

Ebeveynlerin görüşlerine bakıldığında öğretmenden ve okul yönetiminden memnun oldukları, buna karşılık bazı beklentilerinin olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin olmadığı söylenebilirken, öğretmen ve okul yöneticilerinden alınan görüşlere göre ise yine ebeveynler ile bir sorun yaşanmadığı, buna karşılık ebeveynlerin beklentilerinden dolayı bazı müdahalelerinin olduğu yönündedir.

Ebeveynlerin görüşlerine göre öğretmenden ve okul yönetiminden beklentileri arasında beslenme, okul veya sınıf içi etkinlikler, çocuğunun gelişimsel özelliklerine öğretmen tarafından dikkat edilmesi, öğrencinin öğretmen veya sınıftaki diğer öğrencilerden şiddet veya zorbalığa maruz kalmaması, öğrenci hakkında sürekli olarak kendilerinin bilgilendirilmesini istemeleri, sınıfın, okulun çevresi ile birlikte bakım ve temizliğinin yapılması, okul bahçesinde öğrencilerin oyun oynayabilecekleri alanların açılması, eğitimde eşitlik sağlanması, okulda disiplinin sağlanması, kıyafet bütünlüğünün oluşturulması olduğu görülmektedir. Öğretmen ve okul yöneticilerinin ebeveyn müdahalesine yönelik düşüncelerinde de ebeveynlerin dile getirdikleri beklentilerin öne çıktığı görülmektedir. Öğretmen ve okul yöneticilerinin görüşlerine göre ebeveynler okul ve sınıf içerisinde etkinliklerin artırılması, öğrenci beslenmesi, okul bahçesi ve içinin temizliği ve bahçenin oyun alanı açabilmek adına daha işlevsel hale getirilmesi, okul personelinin davranışları, kalabalık sınıf mevcutları, ebeveyn toplantısı talebi, ödevlerin azlığı veya çokluğu gibi konularda olduğudur. Peng, Long ve Su (2024) okul öncesi eğitimde, nicelikten daha çok niteliğe yönelik düzenleme ve uygulamalarla okul öncesi eğitimin kalitesinin artırılabilirliğini ifade etmişlerdir. Özkan Yıldız & Yılmaz'ın (2021) ulaştıkları bulgulara, ebeveynlerin öncelikle çocuklarının öz bakımını önemsedikleri ve çocuklarını ilkökula hazırlamayı ve onların sosyal becerilerini geliştirmeyi öncelikledikleri görülmüştür.

Öğretmenler ve okul yöneticileri ebeveynlerin bu beklentilerine cevap vermek adına Bakanlık ve okul yönetimi tarafından alınmış kararların bu beklentilerin bazılarını karşılamaya engel olduğu, bu çerçevede dışında kalan beklentilerin ise çözüm odaklı yaklaşarak bu konuda ebeveynleri dinleyerek çözüm bulunmaya çalışıldığı görülmüştür. Dong vd'ne (2024) göre, toplum eğitiminin önemli bir parçası olan okul öncesi eğitimi, okul öncesi eğitim kaynaklarının genişletilmesi, okul öncesi çocukların gelişiminin teşvik edilmesi ve toplum hizmetlerinin düzeyinin iyileştirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Bu görüş çerçevesinde okul aile ve öğretmen iş birliğinin geliştirilmesi gerekmektedir. Ancak ailelerin okula ve öğretmene gelişigüzel ve pedagojik olmayan müdahaleleri okul öncesi eğitimde kaliteyi düşürebilmektedir.

Sonuç olarak ebeveyn-öğretmen, ebeveyn-okul yönetimi arasında sorunlar yaşanmamasına karşın okul öncesi eğitimde aile müdahalesinin beklenti boyutunda olduğu, ebeveynlerin öğretmenden, sınıfın ve okulun işleyişinden dolayı olan beklentilerini öğretmene ve okul yönetimine iletmeleri sebebiyle müdahalelerinin olduğu ve bu müdahaleleri gerektiren beklentilerin öğretmen ve okul yönetimi tarafından kurallar ve şartlar elverdiği ölçüde çözüme kavuşturulduğu anlaşılmaktadır.

Araştırmada ulaşılan sonuçlar, doğrultusunda bundan sonraki eğitim öğretim sürecinde daha iyi sonuçlar elde edilmesi için öğretmenlere yönelik bir takım öneriler aşağıda sunulmuştur.

- Dönemin başında yapılan ebeveyn toplantılarında aileler, okul öncesi eğitimin önemi, günlük akış ve gelişim alanlarını destekleyen etkinlikler ile ilgili konularda ayrıntılı olarak bilgilendirilmelidir. Ailelerin okul öncesi eğitimden beklentileri ile olması gereken arasındaki farklılıkları, fikir sahibi

olarak değerlendirmeleri faydalı olabilir. Sonuç olarak, ailelerin öğretmenlerin sınıf içi uygulamalarına yönelik gereksiz müdahalelerinin önüne geçmeye yardımcı olabilir.

- Ailelerin çocuklarının sınıf içi durumlarını merak ettikleri için belirli sıklıkta çocukların gelişim durumları hakkında aileleri bilgilendirmek için bireysel ebeveyn görüşmeleri yapılması önerilebilir.
- Rehber öğretmenin veya alanında uzman kişilerin, dönem başında ailelere doğru iletişim üzerine bir seminer düzenlemesi önerilebilir.
- Sınıf içi etkinliklerde ailelerin katılımı ve yapılacaklar dönem başında ebeveynlerle birlikte belirlenerek kararlaştırılmalıdır. Ebeveynlerin bu süreçte dahil edilmesi etkinliklerin kalitesini artırabilir.

Araştırmacıların Katkı Oranı (Contribution Rate Statement)

Her bir araştırmacının katkısı eşit olarak belirlenmiştir. Araştırma sürecinin yürütülmesi Yağmur Nigar Tarkun tarafından, makaleye dönüştürülme süreci ise Celal Teyyar Uğurlu tarafından yapılmıştır. Bu çalışma Yağmur Nigar Tarkun'un proje çalışmasından üretilmiştir.

Çatışma Beyanı (Conflict of Interest)

Araştırmacılar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Adıgüzel, F., Arı, B., Sarı, H., & Küçük, N. (2023). Velilerin okullardan, yöneticilerden, öğretmenlerden beklentileri. *International QMX Journal*, 2(1), 51-59.
- Alak-Kırs, P. G. (2023). *Türkiye'de ilköğretim düzeyinde okul, aile ve çevre iş birliğine yönelik çalışmaların incelenmesi*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Aral, N., Kandır, A. ve Yaşar C. M. (2002). *Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı*. Ya-Pa Yayın.
- Arslan, E., & Aslanargun, E. (2024). Ebeveynlerin okuldan ve öğretmenlerden beklentileri. *Educational Academic Research*, 52, 83-106.
- Ayaydın, Y., & Katılmış, A. (2017). Okullardaki eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin ebeveynlerin görüşleri: nitel araştırma. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 11-28.
- Balaji, B.L., & Pyari, D., (2023). Reforming early childhood education programs in rural areas of india: equity in preschool education. M. Koc, O. T. Ozturk & M. L. Ciddi (Eds.), *Proceedings of ICRES 2023-- International Conference on Research in Education and Science* (ss. 1600-1610), Cappadocia, Türkiye. ISTES Organization.
- Barnett, W. S. (1992). Benefits of Compensatory Preschool Education. *The Journal of Human Resources*, 27(2), 279-312. <https://doi.org/10.2307/145736>
- Baroody, A.E & Dobbs-Oates, J. (2011). Child and parent characteristics, parental expectations, and child behaviours related to preschool children's interest in literacy. *Early Child Development and Care*, 181 (3), 345-359.
- Baxodirovna, A. Z. (2022). International trends in the development of the preschool education system. *International Journal Of Social Science Interdisciplinary Research*. 11(11), 458-461.
- Bercnik, S., & Devjak, T. (2017). Cooperation between parents and preschool institutions through different concepts of preschool education. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 7(4), 207-226.
- Bilaloğlu, R. G., & Arnas, Y. A. (2019). Okul öncesi eğitimde aile katılımı engelleri ve süreçte karşılaşılan sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(3), 804-823.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö.E. Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem..
- Can, E. Baksi, O. (2014). Öğrencilerin sınıf içi tutum ve davranışlarının öğretmenlerin sınıf yönetimi başarısına etkisi. *Asya Öğretim Dergisi*, 2(1), 86-101.
- Çakmak, Ö. Ç. (2010). Okul öncesi eğitim kurumlarında aile katılımı. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(1), 1-18. <https://doi.org/10.11616/AbantSbe.256>
- Çın, A. (2021). İlk çocukluk döneminde çocuğun ahlak eğitimi. *Şarkiyat*, 13 (1), 574-562.
- Deretarla Gül, E. (2008). Meşrutiyet'ten günümüze okul öncesi eğitim. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17 (1), 269-278.
- Derince, Z. M. ve Özgen, B. (2015). Eylem araştırması. F.N. Seggei ve Y. Bayyurt, (Ed.), *Nitel Araştırma, Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları* içinde (ss. 3-48). Anı.
- Dong, Y., Han, S. ve Ong, H. (2024). Cooperative preschool education in ethnic China: Ulanqab case study. *International Journal of Management, Finance and Accounting*, 5(2), 231-50. <https://doi.org/10.33093/ijomfa.2024.5.2.9>
- Dönertaş, A. B. (2023). Parental expectations about preschool education. *International Journal Of Eurasian Education And Culture*, 8(22), 1484-1519.
- Ekinci Vural, D., & Kocabaş, A. (2016). Okul öncesi eğitim ve aile katılımı. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 15(59). <https://doi.org/10.17755/esosder.263223>

- Gürgür, H. (2016). Eylem araştırması. A. Saban ve A. Ersoy, (Ed.), *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri* içinde (ss. 3-48). Anı..
- Erdoğan, Ç. ve Demirkasımoğlu, N. (2010). Ailelerin eğitim sürecine katılımına ilişkin öğretmen ve yönetici görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 3(3), 399-431.
- Gkoros, D. ve Papageorgiou, A. (2023). Preschool education and distance education: Teachers' opinions about present status and future possibilities. *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE*, 24(3), 311-329.
- Johnson, A.P. (2014). *Eylem araştırması el kitabı* (Çev. Ed. Y. Uzuner ve M. Özten Anay). Anı Yayıncılık.
- Ivakh, S., Tytarenko, S., Palasevych, I. ve Kalichak, Y. (2023). Pedagogical conditions of socialization of children of senior preschool age in the interaction of preschool education institution and family. *Proceedings of the International Scientific Conference*, 2, 36-47.
- Kilichova, M.K. (2021). Little features of foreign experience in education of children in preschool educational institutions. *Current Research Journal Of Pedagogics* 2(10), 241-246. <https://doi.org/10.37547/Pedagogics-Crip-02-10-43>.
- Li, L. (2022). Research on current situation of the family education for the preschoolers in China. *Proceedings of VIAC 2022 in Budapest*, 65-70.
- Li, Z., & Lei, W. (2023). Does preschool education experience help disadvantaged students become academically resilient? Empirical evidence from CEPS Data. *Best Evidence in Chinese Education*, 13(1), 1665-1670.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Jossey-Bass
- Manigo, C., & Allison, R. (2017). Does pre-school education matter? Understanding the lived experiences of parents and their perceptions of preschool education. *Teacher Educators' Journal*, 10, 5-42.
- Özkan Yıldız, F., & Yılmaz, A. (2021). Parent-teacher communication and parental expectations in the assessment process in Turkish preschool settings. *Education 3-13*, 49(6), 761-775.
- Peng, X., Long, T. ve Su, X. (2024). Preschool teachers' attitudes about inclusive education and its influencing factors in China. *Behavioral Sciences*, 14(10), 904. <https://doi.org/10.3390/bs14100904>
- Pianta, R. C., Barnett, W. S., Burchinal, M., & Thornburg, K. R. (2009). The effects of preschool education: What we know, how public policy is or is not aligned with the evidence base, and what we need to know. *Psychological Science in the Public Interest*, 10(2), 49-88. <https://doi.org/10.1177/1529100610381908>
- Porsuk, A. (2010). *Denizli merkez ilköğretim okullarında okul aile ilişkilerinde karşılaşılan sorunlar üzerine yönetici görüşleri*. [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi], Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Sarı, H. (2002). Eğitime yeni bakışlar. A. M. Sünbül (Ed.), *Etkili bir öğretim için bir öğretmenin planlaması gereken stratejiler* (ss. 237-248). Mikro.
- Sebart, M.K. ve Kuhar, R. (2017). The Pluralisation of family life: Implications for preschool education. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 7(3), 155-171.
- Shoturaevna, L.U. (2020). Social and pedagogical activities in preschool insitutions. *Journal/NX- A Multidisciplinary Peer Reviewed Journal*, 6(11), 412-415.
- Tilbe, Y. ve Xiasong, G. (2024). Teacher-related factors associated with teacher-child interaction quality in preschool education. *International Journal of Child Care and Education Policy*, 18(9), 2-19. <https://doi.org/10.1186/s40723-024-00134-x>
- Toran, M. ve Özgen, Z. (2018). Family involvement in preschool education: What do teachers think and do? *Journal of Qualitative Research in Education -JOQRE*, 6(3), 229-245.
- Tamagni, A. L., & Wilson, A. M. (2020). Discipline policies and preschool special education students' personal-social skills. *Journal of Educational Research and Practice*, 10, 41-54. <https://doi.org/10.5590/JERAP.2020.10.1.03>
- Yalman Polatlar, D. ve Öztürk, M. Ü. (2024). Analysis of parents' opinions and expectations about preschool education. *Journal of Hasan Ali Yücel Faculty of Education / Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi (HAYEF)*, 21(1), 81-88, 2024. <https://doi.org/10.5152/hayef.2024.23079>
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2005). *Nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin..
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yoleri, S. (2021). What are the expectations of parents from preschool education institutions? Why do they choose? What are they waiting for?. *Research in Pedagogy*, 11(1), 108-123.
- Yoshikawa, H., Weiland, C., & Brooks-Gunn, J. (2016). When does preschool matter? *The Future of Children*, 26(2), 21-35. <http://www.jstor.org/stable/43940579>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

High-quality preschool services for disadvantaged children can offset the negative impact of negative family backgrounds and potentially close the performance gap between disadvantaged and advantaged youth (Li and Lei, 2023). Children who receive quality early education experiences are more likely to be successful in various areas in their later lives (Tilbe and Xiasong, 2024). Children are exposed to effective and desired behavioral change during critical periods in a quality environment; in the triangle of school, family and teacher. The progress of early childhood education in this triangle is important for the education of children. The purpose of this research is to reveal the interventions of families with students in preschool education to the teacher, school and classroom, the solutions for the issues that are intervened, and the opinions of parents, teachers and administrators on the implementation results. In order to achieve this aim, first of all, the interventions of the family to the school, classroom and teacher were determined. Then, solutions for these interventions were sought and as a result, how the solutions found for these problems were implemented was examined. An action plan was prepared for the interventions of families in preschool education. The prepared action plan was applied to a kindergarten located in the center of Sivas. The research sought to answer the question, "What are the ways in which families intervene in the school, classroom and teacher in preschool education, what are the solutions and the results of the application?"

Method

Research Model

This research was conducted with an action research design, which is one of the qualitative research types. The purpose of action research is to identify and reveal the problems in the process and to find solutions to the problems. According to Yıldırım and Şimşek (2005), qualitative research refers to research that uses qualitative data collection methods such as observation, interview, and document analysis by following the qualitative process in order to reveal perceptions and events in a natural, original and comprehensive way. In terms of processing in the research process, a collaboration-based action research design, which is one of the action research types, was used.

Study Group

The sample where the research was conducted was a kindergarten affiliated with the Ministry of National Education, where the researcher works, and where children of mixed age group of 60-72 months attend. In addition, the school principal, teachers working at the school and parents determined according to the sample were selected to form a study group in order to obtain their opinions about the study.

Data Collection

In this study, parent, teacher, administrator interview forms, teacher diary and observation forms were used throughout the research as the data collection tool most suitable for action research. The research was conducted in an independent kindergarten affiliated with the Ministry of National Education, with a semi-structured interview form and observation form to be conducted with the teacher of a designated class and the parents of that class, the school principal and vice principal, and other teachers of the school. The interviews were conducted with 27 people, 9 teachers, 2 administrators, and 16 parents. For three weeks, parents were observed for half an hour while dropping their children off at school and half an hour while picking them up from school, for a total of 15 hours, 15 working days, and 1 hour per day.

Data Analysis

In this research, descriptive analysis was conducted by considering the questions and dimensions used in the observation, diary, and interview processes according to the data. In descriptive analysis, the findings are presented to the reader in an orderly and interpretative manner. For this purpose, the

obtained data is first defined systematically and clearly. Then, these explanations are interpreted and explained, causal relationships are examined, and some conclusions are drawn.

Accuracy and Credibility

In order to ensure the accuracy and credibility of the research, the researcher collected data through diary, observation, and interviews, and data diversification was achieved. Expert opinions were used in the preparation of observation forms and interview forms. Another way was to ensure accuracy by making detailed descriptions of the process. Information on how the data was collected is given above. In order to provide an accurate and reliable perspective in the research, a long observation and then an action process was followed.

Role of the Researcher

The first researcher works as a teacher in the kindergarten where the research process was carried out. In the implementation of the action research, the researcher took the role of an observer of the action and also as an interviewer. He was in close contact with the teachers who took part in the classroom observations and implementation process and constantly gave feedback on the problematic aspects. This situation allowed the researcher to continue the research as both the implementer and the researcher.

Findings

At the beginning of the study, the interviews with teachers, parents and administrators were evaluated together with observations and daily records to determine the areas of intervention. Based on the reflections and solution suggestions regarding these areas of intervention, 8 areas of intervention that were considered important and essential were generalized and determined. The interventions identified in this area were briefly listed in the action plan. As a result of the interviews with the classroom teacher regarding these interventions, a joint action plan based on cooperation was created. As a result of the practices carried out in accordance with this plan, after the activities implemented in accordance with the action plan made in cooperation with the classroom teacher were completed, parents were observed for 10 hours between January 02-15, 2024, from 1 hour per day during school entrance and exit hours. It was observed that the parents had no demands or interventions during the observation. It was also noted that the families were more polite and understanding towards the school personnel when dropping off and picking up the students.

In the 2 weeks after the implementation of the action plan, the parents stated in the interviews with the classroom teacher that the interventions made by the parents had decreased to almost nothing. He stated that families do not call during class hours, do not insist on entering the classroom, do not insist on exaggerating a situation regarding the student, and do not encounter interventions regarding the classroom, school, or profession.

Families' having sufficient knowledge about preschool education affects their expectations from the child and the teacher. For example, families think that preschool education should only be undertaken by teachers and support staff, expect the teacher to suddenly transform the student's unacquired behaviors into behaviors, and criticize the teacher's activities that support these areas without knowing the five developmental areas of students: self-care, language development, cognitive development, social and emotional development, and motor development. The daily flow of preschool ethics is explained to parents in meetings and information seminars held throughout the term. However, when there are families who do not participate, do not listen to the information because they find it unnecessary, and see the teacher as a caretaker, all efforts are insufficient.

The common view of other teachers and administrators of the school is that they did not encounter any problems during and after the implementation of the activities in the action plan, that participation was more than expected, and that they observed that families were willing to participate. They stated that they did not encounter any family intervention during this process and that they observed a positive development in terms of communication. The administrators stated that they received positive

feedback from the families and that the families expressed that they found all the work and the teacher's approach to be solution-oriented.

Discussion and Conclusion

According to the general findings obtained from the research, the parents stated that they were satisfied with the teacher, the general functioning of the class and the general functioning of the school. The parents emphasized that they did not interfere with the teacher or the administration due to this teacher, the general functioning of the class and the school, but only had some expectations. When the parents' views are examined, it is seen that they are satisfied with the teacher and the school administration, but they have some expectations. When viewed from this perspective, it can be said that there is no family intervention in preschool education, while the opinions received from the teachers and school administrators indicate that there is no problem with the parents, but there are some interventions due to the parents' expectations.

As a result, it is understood that although there are no problems between parents-teachers and parents-school management, family intervention in pre-school education is at the level of expectations, that parents intervene because they convey their expectations from the teacher, the functioning of the classroom and the school to the teacher and the school management, and that these expectations that require intervention are resolved by the teacher and the school management to the extent that the rules and conditions allow.

Ek 1.

Her Öğrenci ve Aile Özeldir

Bir çocuğun ailesinden ayrılıp geldiği kurumumuzda, öğrencimizin ikinci ailesi olarak okulumuzda geçirdiği vakti çok önemsiyoruz. Bu açıdan öğrencimizin okulda geçirdiği vakit süresince ailenin de içinin rahat olması, gözünün arkada kalmaması için okulumuzun rehberlik hizmeti olarak ailelerimize her konuda yardımcı olmayı kendimize görev sayıyoruz. Bazı öğrencilerimizle ilgili sizlerin zorlandığı, çözemediği konular olabilir. Duygularımızı ifade etmekte zorlanabilir hatta bazen anlaşamadığımızı düşünebiliriz. Hayatta yaşadığımız problemlerimizi çocuklarımız gibi oynayarak, resimler çizerek, etkinlikler yaparak çözebiliriz. Bu gibi durumlarda bir uzmandan destek almakta fayda vardır.

Aile kayıpları, boşanmalar, aile içi problemler her ne kadar istemesek de her insanın başına gelebilecek olumsuzluklardır. Bu durumlar çocukları etkilediği gibi biz ebeveynleri de psikolojik olarak etkileyebilir. Biz yetişkinler, duygu ve durumlarımızı istemesek de çocuklarımıza yansıtabiliriz. Bu durum, onların da gelecek yaşamında ön yargılı, kaygılı, içedönük olmalarına, hırçınlaşmalarına sebebiyet verebilir. Unutmayalım karşımıza çıkan her problemi çözmek istemek, üstesinden gelebilmek için içimizdeki güce muhtacdır. Biz de yavrularımız gibi özel ve biricikiz. Aile çocuğun aynasıdır. Çocuklarımızın ileriki yaşlarında nasıl olmasını istiyor isek biz de çocuklarımıza da öyle davranmalı ve örnek olmalıyız. Hani atalarımızın bir lafı vardır ya 'Otu çek köküne bak.' diye, işte asıl olan kendimizi her halimizle örnek alacak minik bireyler yetiştirdiğimizi unutmamaktır.

Hayat sürekli akan bir nehir gibidir, kar ve yağmur yağınca sular yükselir, güneşi görüncel suyu çekilir, ama o nehir her daim yatağında akmaya devam eder. Hayatımızda da biz ebeveynler olarak her daim inişler ve çıkışlar olacaktır. Asıl olan bunun farkına varabilmektir.

Okulumuzun rehberlik servisi olarak her öğrencimizin ve ebeveynimizin özel olduğunu düşünüyoruz. Özel durumlarımızı ve öğrencilerimizi de etkileyen herhangi bir durumu sınıf öğretmenimizle çekinmeden paylaşabileceğiniz gibi, bu gibi konularda bizlerin de çok hassas olduğumuzu bilmenizi isteriz. Sizlerle sohbet etmek için her daim siz değerli ebeveynlerimizi okulumuza bekliyoruz. Başka Bültenlerde görüşmek üzere. Okul Rehberlik Servisi